

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

STATKRAFT ENERGI AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 21.02.2019
Vår ref.: 201842612-7
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Johanne Rognstad
22959445/ajr@nve.no

Tillatelse til midlertidig avvik fra minstevannsslippet fra dam Hyljelihyl

I forbindelse med ombygging av dam Hyljelihyl søker Statkraft Energi AS om å få fravike minstevannføringskravet gitt ved kgl.res 8.4.1981 i perioden 15. mai 2019 til 1. okt 2019. Dam Hyljelihyl er en sperredam for overføringen fra Hyljelihyl til Venemo, som en del av reguleringen tilknyttet Vinje kraftverk. Hyljelihyl danner også undervannet til Kjela kraftverk.

Bakgrunn for søknad

Dam Hyljelihyl må bygges om som følge av krav i damsikkerhetsforskriften. Dammen er en ca. 80 m lang og 7 m høy massiv betongdam. Dam Hyljelihyl er plassert i konsekvensklasse 2.

Ombyggingen utløses av en revurdering av dammen som ble gjennomført i 2014 og godkjent av NVE i 2015. Følgende avvik er listet opp i revurderingen:

- Stabiliserende tiltak på dammen.
- Påbygging av ledemuren langs vei for å hindre overtopping.
- Ny målestav for også å kunne lese av flomvannstander høyere enn damkronen (HRV).
- Rydding av busker og kratt ved flomløpets vestre parti.

NVE har godkjent revurderingen og forutsetter at de foreslåtte tiltakene utføres i henhold til tidsplanen i følgebrevet, med oppstart av forprosjekt i 2016 og igangsetting av rehabiliteringsarbeid i 2019.

Det er planlagt følgende tiltak i forbindelse med ombyggingen:

- Etablering av midlertidig fangdam for tørrlegging av dammen.
- Etablere arrangement for tapping av minstevannføring.
- Hugge vekk øvre del av damkronen på midtre og østre del, totalt ca. 60 m, der damhøyden generelt er over 1,0 m.
- Frontal påstøp forankret med fjellbolter på midtre og østre del, totalt ca. 60 m, der damhøyden generelt er over 1,0 m.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Boring og gysing av fjellbolter gjennom eksisterende betongterskel på vestre del, totalt ca. 24 m, der høyden generelt er mindre enn 1,0 m.
- Boring av dybler og påstøp på eksisterende ledemur langs veien.
- Utbedring av mindre betongskader som riss og avskallinger.
- Fjerning av masser og plastring i området nedstrøms overløpet i overgang mellom ledemur langs veien og parkeringsplassen.
- Fjerning av enkelte større blokker nedstrøms overløpets vestre parti.

Søknad

For å utføre arbeidet må minstevannføringsslipppet fra dam Hyljelihyl avvikes. Det er følgende krav til slipp av minstevannføring fra dam Hyljelihyl:

- 01.11-31.05 Minstevannføring 0,5 m³/s. Kgl.res. 8.4.1981
- 01.06-30.09 Minstevannføring 2.0 m³/s. Kgl.res. 8.4.1981
- 01.10-31.10 Jevn overgang fra 2,0 m³/s til 0,5 m³/s. Kgl.res. 8.4.1981

Som avbøtende tiltak er det foreslått å stenge bekkeinntaket i Grunnevassåi og lede vannet i eksisterende elveløp mellom Grunnevassåi og Kjelaåi i ombygningsperioden. Grunnevassåi renner inn i Kjelaåi ved Flothyl camping. Det vil si at strekningen mellom Hyljelihyl og Flothyl camping ikke får minstevannføring i omsøkt periode. Alt lekkasjevann fra fangdam og terreng som kommer inn i byggegrop vil bli lenset over dammen og ledet nedover i Kjelaåi mellom Hyljeli og Flothyl. Dette vil gi litt resttilsig til vassdraget.

Statkraft Energi AS søker på bakgrunn av dette om å fravvike minstevannføringen fra dam Hyljelihyl i perioden 15. mai 2019 til 1. okt 2019

Høring

NVE sendte saken på begrenset høring til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Telemark fylkeskommune og Vinje kommune den 16.01.2019. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Vinje kommune (08.02.2019) skriver at de ikke har noen merknader til planene.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark skriver følgende i sin uttalelse (04.02.2018)

«Fylkesmannen forutsetter at det ikke blir sluppet forurenset vann i elveløpet og at dette blir fulgt opp gjennom godkjent miljøplan ved rehabiliteringen av dammen. Vi foreslår videre at elvestrekningen blir fulgt opp med relevant overvåking av biologiske og kjemiske parametere i 2020 gjennom det bidraget Statkraft yter til overvåkingen i Tokke-Vinje vassdraget.

Det blir opplyst at det er en bestand av ørret i Flothyl (høl i Kjelaåi) og at utløpselva fungerer som gyteelv på strekningen. Tiltakshaver mener fravik av minstevann på omsøkt strekning vil ha liten effekt på fiskebestanden. Vi er usikre på hvordan vannføringen i Kjela nedstrøms Flothyl påvirkes ved redusert vannføring fra Hyljelihyl til Haukeligrend. Det antas i søknaden at vannføringen fra Grunnåi er noe høyere enn dagens minstevannføring fra Hyljelihyl. For å sikre nødvendig vannføring i Kjela nedstrøms Flothyl bør dette følges opp og tiltak vurderes for å sikre vannføring i denne delen av vassdraget i tiltaksperioden.

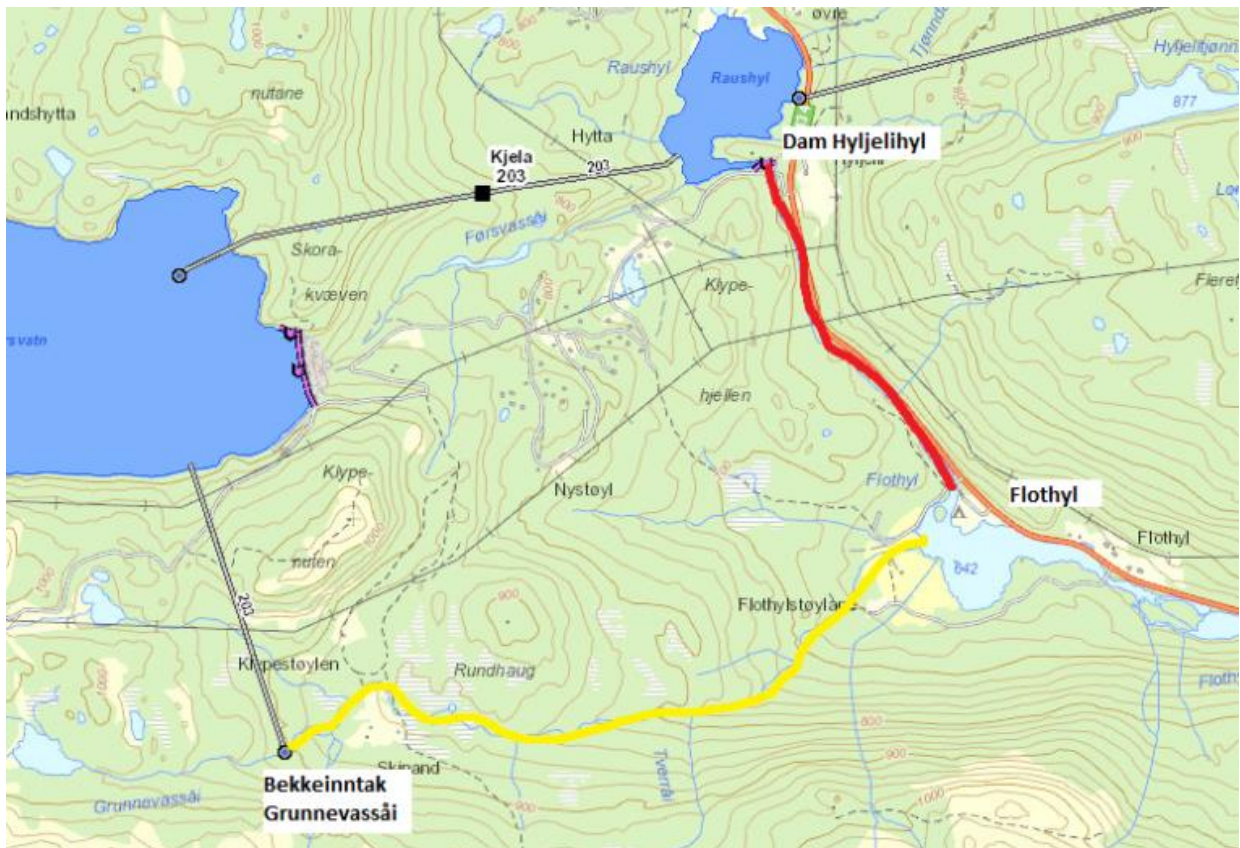
Fylkesmannen merker seg at det er planlagt tiltak i dammen som omfatter forbedring/etablering av arrangement for tapping av pålagt minstevannføring fra Hyljelihyl.

I forbindelse med krav om rehabilitering og sikring av dam Hyljelihyl dam er vi av den oppfatning at tiltaket må gjennomføres og at søknad om å fravike minstevannslippet i anleggsperioden kan aksepteres i samsvar med våre anmerkninger.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Statkraft søker om fravik i minstevannføringsslipet fra dam Hyljelihyl i perioden 15. mai til 1. oktober 2019. Dette fører til at strekningen dam Hyljelihyl – Flothyl (rød strek på kartet) vil være tørrlagt i denne perioden. Statkraft planlegger å stenge bekkeinntaket i Grunnevassåi i denne perioden. Ved å stenge dette bekkeinntaket, vil vann fra Grunnevassåi (gulet ut på kartet) bidra til å opprettholde en vannføring på strekningen nedstrøms Flothyl. Hydrologiske beregninger viser at det normalt vil gå mellom 0,5 m³/s og 1,7 m³/s i Grunnevassåi i denne perioden. Pålagt minstevannføring fra dam Hyljelihyl i perioden 1. juni til 30. september er 2,0 m³/s.

På strekningen mellom dam Hyljelihyl og Flothyl vil det ikke gå minstevannføring i perioden 15.mai til 1.okt 2019. Det er ingen av høringspartene som har noen vesentlige merknader til fravikelse av minstevannføringen på denne strekningen. Fylkesmannen forutsetter at det ikke blir sluppet forurenset vann i elveløpet og at dette blir fulgt opp gjennom godkjent miljøplan ved rehabiliteringen av dammen. NVE slutter seg til dette.

Fylkesmannen skriver at det er en bestand av ørret i Flothyl, og at utløpselva er en gyteelv. Flothyl ligger i samløpet mellom Grunnevassåi og Kjelaåi. Det vil derfor komme inn tilsig fra Grunnevassåi ved

Flothyl i ombygningsperioden. I tillegg vil det være et visst bidrag fra restfeltet nedenfor Hyljelihyl. Fylkesmannen mener at det må sikres vannføring i denne delen av vassdraget. I søknaden skriver Statkraft at fravik av minstevann på omsøkt strekning vil ha liten effekt på fiskebestanden.

I en normalsituasjon eller i perioder med mye nedbør mener NVE at tilsiget fra Grunnevassåi vil sikre nok vannføring på strekningen nedstrøms Flothyl, slik at forholdet til fisk blir ivaretatt i tilstrekkelig grad. Kurver som følger søknaden viser at tilsiget til Grunnevassåi, i tørre perioder, kan være ned mot 0 – 0,2 m³/s i august og september. Dette viser at tilsiget er svært lavt i tørre perioder, og vil i liten grad kunne ivareta de verdiene som er i vannstrengen nedstrøms Flothyl. NVE sitter ikke på noen informasjon om at ørreten ved Flothyl er storørret. Det er heller ikke anadrom fisk på strekningen. NVE mener derfor at stenging av bekkeinntaket i Grunnevassåi er akseptabel og tilstrekkelig for å sikre vann på strekningen nedstrøms Flothyl.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og at fravik fra kravet til minstevannføring på gitte vilkår over en begrenset periode ikke vil påvirke biologiske verdier vesentlig. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVE mener tiltaket ikke vil ha vesentlig negative virkninger for allmenne interesser

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Statkraft Energi AS kan fravike kravet til å slippe minstevannføring fra dam Hyljelihyl i perioden 15.05.2019 til 01.10.2019.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Perioden hvor det ikke slippes minstevannføring skal gjøres så kort som mulig.
- Plan for å unngå forurensning av avløpsvannet fra dam Hyljelihyl under arbeidet skal legges fram i detaljplanen.
- Vannføringsendringene i Grunnevassåi skal økes gradvis og det skal påse at tapping i dette bekkeløpet ikke fører til skader og ulemper for allmenne interesser.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser). En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I VESTFOLD OG TELEMARK
STATKRAFT ENERGI AS v/Jostein Kristiansen
Telemark fylkeskommune
Vinje kommune